STROOIEN VAN GELD

In de oudheid plachten vorsten voor hun inhuldiging munten met hun portret te laten slaan, die de herauten tijdens de plechtigheid onder het volk wierpen. Hieruit ontstond het gebruik dat aanzienlijke heren bij feestelijke gelegenheden geld strooiden, strooipenningen van koper en enig zilver. Bij een bruiloft wierpen in de zeventiende eeuw de speelnoots geld en suikergoed (bruidssuiker) onder het volk dat samendromde voor het huis.

Daarna werd gebruik dat gezeten burgers en aanzienlijke heren zonder feestviering maar uit goedgeefsheid er plezier in hadden wat geld uit te strooien voor het volk.

Tot de laatste groep behoorde misschien wel als een der laatsten Etienne Gustave Frédéric baron van Zuylen van Nyevelt (1860-1934), gehuwd te Parijs in 1887 met Hélène Caroline Betsy barones de Rothschild, geboren te Parijs in 1864. Deze baron werd in 1890 na de dood van zijn vader heer van kasteel De Haar te Haarzuilens. Terstond — niet zonder suggestie van Victor de Stuers — vatte hij het plan op dit voorvaderlijk kasteel, toen nog slechts een ruïne, in alle luister te doen herrijzen. Met de aangetrouwde Rothschild-milioenen kon hij onze toen meest bekende bouwmeester dr. J. P. Cuijpers daartoe onbeperkte volmacht geven. Kort na 1890 begonnen de werkzaamheden, die niet alleen de herbouwing van het kasteel, veel overdadiger dan het oorspronkelijk geweest was, en de aanleg van een uitgestrekt park, maar ook de verplaatsing van het dorpje Haarzuilens omvatten. Reeds sedert een belangrijk gedeelte van het kasteel bewoonbaar was, kwam baron Etienne met gezin en een stoet bedienden ieder jaar twee maanden op het vernieuwde slot doorbrengen. Hij placht dan de omliggende dorpen in zijn met witte paarden bespannen landauer te bezoeken. Kwam hij te Kockengen aan, dan stapte hij uit en wandelde rustig het dorp rond. Bij de hervormde kerk aangekomen bleef hij een poos staan en bekeek aandachtig de grote zandstenen gedenksteen welke zich daar boven de ingang van de kerk, onder de toren door, bevindt. Op deze steen is het wapen afgebeeld van de voormalige ambachtsheer Jhr. Johan van Zuylen, heer van de heerlijkheid Kockengen.

Had hij voor de terugtocht weer zijn landauer bestegen, dan wierp hij met volle hand rechts en links en achterwaarts over de kap geld uit met altijd onder het zilvergeld enkele guldens. De jeugd stroomde toe en het geroep „Jongens, de baron" vervulde het dorp.

De oudste zoon van Etienne kwam jong door een auto-ongeluk om het leven. De tweede, Egmond (1890-1960), die beurtelings in Parijs, Zuid-Frankrijk en de Verenigde Staten woonde, bracht evenals zijn vader jaarlijks enige maanden op De Haar door. Ook hij bezocht de omliggende dorpen, maar geld heeft hij daarbij niet meer uitgestrooid. Hij werd op De Haar begraven in de slotkapel, het voormalige gerestaureerde dorpskerkje.

C. CATHARINA VAN DE GRAFT.